

Narodnyikok a Dunánál

KÖZEL-NYUGATI LEVÉL

NICK ELSDORF

Péntekenként rendszerint hazánkba látogatok. Szülőfalumnál átverekszem magam a Schengen-határon, mely néha már befelé is oly szigorú, mint kifelé volt egykoron. A magyar vámtiszt szelídek aligha nevezhető erőszakkal beülteti hozzám ifjú kartársát: ugyan vinném már el Győrig. Nem tudja még, hogy romlatlan és dacos szigetközi legfínnyel áll szemben, akinek Győr a bűnös városa, de azért elszállítom a fiút Abdáig, egyébként is odavaló. Falujáról szólva, bármennyire is szeretném, nem egy bizonyos Glatter (azelőtt Radnóti) nevű magyarról kezdünk el társalogni, hanem honi történelmünk egy másik szégyenmenetének résztvevőiről, az út mentén sétafikáló kislányokról. Várom a rendparti sódert, egy kis keresztényi-szocialista prűdériát, esetleg valami egyenruhás finác-szöveget arról, hogyan csalják e csalják az adót. Ám a vámfinak mindössze az a baja velük, hogy túl drágák. Mint mondja, „rohadtcigány stricijeik és geciosztrák kuncsaftjaik miatt”. Ha nem értenéd, nyájas olvasó, lefordítom: szerinte a becsületes magyar hímekeket diszkrimináló monopolista árképzés áldozatai lennénk. Itt, a cigányúton. Hümmögök, már sorolnám közgazdasági ellenérveimet, de belülről csiklandoz a röhgés. A lágyszívű és nagyszakállú ókorista jut eszembe, aki pár éve Bécs felé tartva a „miben segíthetek, kisasszony?” kérdéssel fordult valahol ezen a tájon egy országúti pillangóhoz, miután vészfékezett, („hisz oly kétségbeesetten integetett az a gyerek-lány”) és őszintén meglepődött, mikor az a kebleivel hatolt be a kocs ablakán, és rögtön tarifái ismertetésébe fogott. Vajon, hogy mondják sumérul, hogy AIDS?

Hollandus cigányok

Lelkemben mégis a vidámság elé tolulnak a lokálpatrióta büszke érzései. A közeli község, újjászülő-falum, ahol nemrégiben vásároltunk egy szerföltött munkás parasztházat, ugyanis már régesrég megoldotta a roma-kérdést: letelepedni nem engedi őket (vö. etni-

kai piszkoskodás), a már ott lakókat magyarnak tekintint (wer Roma ist, bestimme ich), egyébként meg retteg tőlük, miután a környéken minden betörést, lopást, továbbá nemi eltévelyedést előzőleg nekik tulajdonított. Egyik nap is mit látok? Fényes délelőtti sorra pattognak ki az utcánkban az asszonyok a házuk elé, és hordanak be hirtelen mindent, ami mozgatható, az udvarba, s zárják kulcsra a kertkaput. Távolabbra pillantva észlelem, hogy két – rendőrileg kifejezve – kreol bőrű leányzó rongyszőnyeget kínál portáról portára járva. E vékonyka teremtetésektől rettegnének a parasztasszonyok? Még távolabbra tekintek, és feltáru a rejtély: mégpedig egy lehordott ezerötös Zsiguli képében, melynek rozszant kereteit összesen nyolc kigyúrt férfiváll feszegeti. Az autó lépésben követi a női élcsapatot. A faluban senki sem feltételezi, hogy a napbarnított, sportos urak pusztán asszonyaikat oltalmazták, vagy hogy a kocsit a szőnyegek raktározására szolgálnak. A romákat ugrásra kész, zsákmányra éhes vadaknak látják, akik elől – mindaddig, míg irtásuk nem engedélyezett – tanácsos kitérni. Szörnyű élményeiket a *per definitionem* fehér bőrű bennszülött hölgyek annak rendje és módja szerint elmesélik uraiknak és parancsolóiknak, mikor azok hazatérnek a munkából. Lesz hát este friss beszédtema a gladiátorképzőben is (így hívja a nép a helybéli kocsmát), ahol naponta békésen ütlegelik-szurkálják egymást a legények, miután előzőleg biztosították a közönséget teljes nézetazonosságukról a „mocskostolvaj cigányok” megítélésének dolgában.

De honnan tudják, mert tudják, annyi szent, hogy mi nem vagyunk titkos roma betelepülők? Arcvonásaim (szerzőné, lellemé detto) nem nélkülöznek bizonyos keleti motívumokat, színünk, különösen nyaranta, távol a hófehértől, számos, részint gondör gyermek forog társaságunkban, egyébként is nagy a jövés-menés körülöttünk. Autónk sáros, öltözetünk tarka, és későn oltjuk el a villanyt. Igaz, nincs aranyláncunk, zizegő szabadidőruhánk és akcentusunk. Azt hiszem, a falubeliek legszilárdabb támpontja választékos beszédünk, mármint hogy egyetlen mondatban mindössze egyszer használunk olyan ősmagyar

szavakat, mint az „oké”, a „ja” és a „tulajdonképpen”. Meg is kérdezték (rögtön és mindenki), mi volna a becsületes foglalkozásunk. Mivel megtanultuk, hogy a „kutatóintézet”, „közgazdaságtan”, „szociológia” stb. fogalmak említésekor többnyire zavart csend támad, mely egyre mélyülő gyanakvásba megy át, hát kimerítő válasz helyett „tanítgatunk-tanítgatunk” – hadartuk magunk elé inkább. Így lettem én TANÁRÚR, csupa nagybetűvel (esetleg tanár bácsi, ezt egy nálam vagy tíz évvel idősebb parasztnéni rikkoltja utánam az utcán). Szerzőné lelkem, szegény (lám, mit ér a kandidátusi fokozat), meg kell, hogy elégedjen a „Juditka, aranyos” megtisztelő címmel. Ha tanárfamília, mégsem lehetnek cigányok, nyugodott meg a nép.

És rögtön terjeszteni kezdett rólunk két, egymásnak homlokegyenest ellentmondó pletykát: (1) ez a két csóró pedagógus csupán stróman: átépítik a házat, majd átjártsszák osztrák megbízóiknak; (2) addig kavarnak, míg a végén panziót nyitnak a régi vályogház helyén (hm, talán mégse kellett volna beépítenünk a padlást). E két hipotézis nem nélkülöz minden alapot. A téesz bányatavat, ahol a falu aprajagya pancsolt vidáman a kommunista rémuralom idején, pár hónapja nyúlta le egy burgenlandi notabilitás (*plantschen adé*). Van olyan osztrák, aki már negyedik házát vásárolja a faluban, de senki sem látta még. S régóta üzemel egy kis szálloda is a községben, mely – ki tudja, miért? – hollandokat vonz a Duna mentére. Néhány közülük már telket is vásárolt magának. Alig várom az első surinami barna bőrű családot.

Kurucos-löttyes indulatból nem láttam még oly heveset, mint minap a szomszéd falu közel-nyugati vendégeket hívogató éttermében, ahol egy ifjú magyar vállalkozó a városias altípusból (zselé a hajon, mobil az övön, a kettő közt bőrkabát) sziszegte nekem kissé kapatosan, milyen rohadt állat is vagyok, nem beszélve osztrák kurva anyámról. Mivel éppen kisebbik fiamat tápláltam cumisüvegből, és csupán a mamám nevelőnője volt osztrák, nem teljesen értettem a kontextust. Már éppen össze kívántam vonni szemöldököm (ez jelzi nálam, hogy mindjárt kerek oldok), amikor észrevettem, hogy az újdonsült fideszkisgazda-miép-esetleg emeszpé-szavazó nem hozzám, hanem a fejem fölött egy éltes bécsi urasághoz intézte szavait, aki épp németül egzecfroztatta a pincérnőt. Kivel fog ez a haragos fiú üzletet kötni itt a határszélen? Talán a tótocskákat kedveli?

Kohn, a favágó

A mi falunk éppenséggel nem ellenszenvezik velük, pontosabban félig-önmagával. Hisz nemcsak a község, de lakói jórészenek a neve is szlovák eredetű. Átjárogatnak vásárolni, Meciaron inkább nevetgélnek, mint gyűlölnék, és a Dunasaurusztól se rettegnek

igazán. Nemciok elvtársat például mintha egyenesen kedvelnék. Ha Dunakilitinél egy jókora tó teremne, benne sok-sok osztrák turista lubickolna, és több víz jutna a Dunába is, egy-két gátacska fölött szemet hunynának, kivált ha azokat tőlük jó messze építik. Bár – megvallom – fogalmam sincs, mire kellene nekik az a rengeteg folyadék. Kékre színezett ökológiai lelkiismeretem furdalt is nagyokat, mikor arról kellett döntenünk, megvesszük-e a házat. Szabad-e nekem, akinek egy virtigli szocialista nagyberuházás még akkor is ellenszenves, ha épp nem zöldell reálsan, súlyos százezer forintok lepergetésével és ifjú magyarok idetelepítésével arra szavaznom, hogy van élet a C-variáns után? Juditka, aranyost és engem ugyanis kifejezetten a táj vízbőssége ejtett rabul: az őserdei burjánzás, a Duna duzzadó mellékágai, a rengeteg hal, vad, s mi jó falat. Meglehet, régebben még nagyobb volt a burján, és a szigetközi kavicságyban szomorúan apadó ivóvízkészlet terjedelmét sem vizsgáltam tudományos eszközökkel. Igaz, próbálkoztam, de már az is visszatetszést keltett, hogy minden szembejövő falubelit megkérdeztem, nem száradt-e ki a kútja a közelmúltban (vö. szellemi kútmérgezés).

Önző módon közben az ellenkezőjétől rettegettem, attól, hogy egy kiadós áradás idején a pozsonyi bokszbajnok ránk ereszti a Dunát. Nosza – mondok magamnak – hívjuk már fel a Környezetvédelmi Minisztériumot, oszt kérdezzük meg az állami illetékest, vajon elviheti-e a víz a még meg sem vásárolt házunkat. Három napon át ostromoltam a szerv információirodáját, míg a telefonközpontostól megtudtam: Irénke (esetleg Magdika) nyaral, így környezetileg ideiglenesen rendezkedjem be önvédelemre. Bevallom, rosszabbra számítottam. Valami olyasmire, mint ami a Westel megalakulásakor történt velem. Akkor is az információt nyaggattam: szerettem volna megtudni, hogy ha netalán vennék egy készüléket tőlük, vajon tudnám-e használni azt Ausztriában is. „Csókolom, Bécsből beszélek, lenne szíves...” – adtam elő mondókámat. Kitalálod, nyájas olvasó, mit válaszolt a fennállásának talán harmadik napját ünneplő informáca? „Kérem, ez nem teleföntéma. Legyen szíves sürgősen befáradni ügyfélszolgálati irodánkba”.

Mikor a civil társadalom, ha nem ilyenkor? Elő megint a telefonkönyvet, hívom a Duna Kör, máris kapcsolják a szakértő urat ... szent isten, ilyen gyorsan, ... hogyan meséljem el a papnak, hogy a pokolba vágyom? A kamaszkori trükkhöz folyamodom, mellyel álmaink hölgyének érzéseit kémleltük: van egy barátom – füllentem a kagylóba –, aki házat venne a Szigetközben, adjon már tanácsot, jó uram, hogyan beszéljem le erről a baromságról? A szakértő elgyötört, mint egy brjanszki partizánvezér, de becsületeére szóljon, hogy hosszú percekét szán rám, no meg a Szigetköz biztos halálára. Úgy érzem, kedveli ezt a témát. A folyókban kivesznek a halak, hínár lepi el

a vizeket, kidőlnék a fák – sorolja –, elköltöznek a madarak, s a buja természet helyén végeláthatatlan kősviatag marad (melyben ott sárgállnak majd a defetista magyar kormánytagok csontvázai – teszem hozzá magamban). Most kérdezzem meg tőle, hogy ismeri-e a viccet, mely szerint a csenevész Kohn favágónak jelentkezik? Referenciát kérnek tőle, mire ő büszkén közli, hogy ezidáig a Szaharában irtotta az erdőt. De kérem – ellenkezik a főerdész – a sivatagban nincs is fa. Már nincs – feleli Kohn méltóságteljesen. Vagy a tudományos érvelés keretei között maradva tegyem föl a minden szakértőt mindig is vérig sértő „mikorka” kérdést: tessék mondani 30 vagy 300 év múlva jön a *local warming*? Mert az igazat megvallva még harminc esetén is hajlamos vagyok fatalista módon kockáztatni egy kis vízhiányt és száraz földet, ha már Bohunice és Mohovce (vagy akár Paks) meghitt közelségén úgysem tudok változtatni. Végül beértem azzal a picinyke negatívummal, hogy kimerítő előadásában az ökológus kolléga nem hozakodott elő az özőnvízióval – másnap letettük a foglalt a házra.

Az osztrák ár alatt

És azonnal vidékfejlesztésbe fogtunk. Vadul csapkodni kezdtünk a baltával, a sarlóval meg a kalapáccsal, és túrtuk az anyaföldet a parányi telken, ahol csak értük. Olyan terveket szövögettünk, mely pillanatok alatt elnyerte újdonsült helybéli ismerőseink általános nemtetszését. Ezek a szédültek mindent fordítva csinálnak – mondogathatták egymásnak. A gyönyörű modern barna műanyagtetőt piros cserépre cserélik, alatta pedig a régi vályogházat, ahelyett, hogy a Dunába dózerolnák (a falu kedvenc alliterációját idézem), boldogan megtartják. A csodaszép tujáktól idegenkednek, a jó betont feltörik, a hálás PVC-padlót kidobják. Barbárok. Ráadásul, amire nincs szükségük, azt minden jöttmentnek ingyen odaadják. A mesteremberekkel nem tudnak alkudozni, tekintélyt nem tartanak, mindenkinek előre köszönnek – épeszű az ilyen? Szemmel láthatóan szeretnek másokkal beszélgetni, ezt mégse ott teszik, ahol kell: a kocsmában vagy a templomban. Szüntelen a kertben tüsténkednek vagy az építkezés körül, de egy gereblyét sem tudnak rendesen megfogni, különöst az ember, az a köpcös-szakállas. Nem csoda, kesztyűben nem is lehet. Az asszonka meg folyton dohányzik, vékony mint a nádszál, kár, hogy nem táplálja az ura rendesen (na, vigyünk már neki egy kis teperőt). Inni nem isznak, pedig van egy lugas az udvarukban: mi a fenének metszik meg akkor a szőlőt, szüretelnek, pancsolják a bort, ha nem fogyasztják? Pazarolják a vizet és a villanyt, rendes kerítésük sincs, a normális ember csak más tulajdonával bánik így. Száz szónak is egy a vége: ezek vagy osztrákoknak dolgoznak vagy osztrákoknál.

Ezért nem keltett semminemű megdöbbenést, amikor az építkezés befejeztével bevallottuk mi, fifikás városiak, hogy – ha úgy nézzük, bizonyos fokig, na persze ideiglenesen – Bécsben is aprítunk a tejbe. Ezzel már régesrég mindenki tisztában volt. Amikor azt hittük, hogy e titok nekünk százazreket ér, ők már tudták, hogy csak tízezreket. Valóban, az ácsból a villanyszerelőig minden iparos a labancokra kimért árszínvonal alá lőtt be bennünket, de szigorúan a helyi fölé, méghozzá úgy, hogy terheink azért a budapesti szintet ne ériék el. (Akkor minek dolgoztatnánk velük?) E bonyolult kalkulációhoz körülbelül fél másodpercre volt szükségük. Ennyi idő bőven elegendő volt számukra, hogy autónk életkorát megszorozzák zavart testtartásunk hajlásszögével, elosszák gyermekeink számával, majd mindezt diszkontálják a schilling árfolyamváltozásának súlyozott átlagával.

Hazudnék viszont, ha tagadnám egyéb, nem-piaci megfontolások létét néhányuknál. Magyar, még ha „azoknál” dolgozik is, nem kopasztunk meg annyira, mint egy osztrákot. Egyrészt merő hazafiságból, másrészt azért, mert mi is svarcoltunk odaát, és tudjuk, mily sanyarú olykor a vendégmunkás sorsa, még ha tanár bácsi/néni is az illető. Nos, ha e bácsi és néni a tetejében a falunkban kezdi új életét, állandóan itt eszi őket a fene, érdekli őket a vidék története, a tájnyelv, és kisbabájukat sem tiltják a Dunától (vigyázat, rítus), akkor egy kicsit földinek számítanak, földit viszont nem ...unk át – nagyon. Sőt, megvédjük őket a helyi hiénáktól, megmutatjuk nekik, hol veszélyes a folyó, és friss mézet küldünk a gyerekeknek. Így barátkoztunk össze a kőműves és az asztalos családjával. Mindketten szavahihető, gondolkodó ezermesterek, az előbbinek önkormányzati és egyházi tisztsége is van, az utóbbi meg a természet szerelmese: amikor éppen nem méhészkedik, akkor biztos szőlőt művel vagy horgászgat. Egészséges politikai szkepszis jellemzi a két derék férfiút, már-már azt mondanám, polgárt, ha *Tricky Vic* és giccses barátja a minap nem bővölte volna el őket egy történelmi pillanat erejéig.

Similis simili...

Ugyanebben a pillanatban lettem én – hétvégi – földi. De miként reagáljon a befogadó viselkedésre a magamfajta, aki – elnézést a képzavarért – inkább ki-rekesztődésben otthonos? Természetesen görcsösen és túlcsondultva. Politikai információinkat és diletáns pénzügyi tanácsainkat új barátainkra erőltetve már látom, egyenes úton haladunk a falu írnokának szerepe felé. Jótevőinket percekben belül Bécsbe invitáljuk majd. Addig is: arcbőrömet cserzem, tenyereimet kérgezem, és hajnalonta gyakorlom a parasztfölkelést. Időnként észreveszem, hogy asszimilációs igyekezetemben szembe-szomszédasszonyunk, a kitűnő

Kati néni modorában ilyen mondatokat mondok: „képzelteti, mi a neve, alighanem elvádulja a lecet a asztalos, a neki nudli, de lépjen át hozzá, nézze meg.” A „képzelteti, mi a neve” fordulat majd minden állítás nyitánya, kimondása közben gondolkodni lehet. „Izé”-vel mégsem kezd az ember mondatot. Előfordul, hogy orvul egy főnév tolakszik a közepébe, valahogy így: képzelteti, a fiam, mi a neve, Józsi. A „vádulni” igében ne orronts, nyájas olvasó kapitalizmus-kritikát, egyszerűen így lehet megszabadulni a „vállalni” szó két kemény „l” betűjétől. Hasonló okból nem használják a határozott névelő „az” változatát a helybéliek. A „lece” tárgyeset egyenes következménye a „kéz kezét mos” fordulatnak (vö. réz-rezet, géz-gezet). A nudli a semminél is kisebb mértékegység e tájon. Azt pedig tessék megtanulni, izgága pesti népség, hogy a szigetközi polgár nem ugrándozik össze-vissza, hanem megfontoltan lépeget.

Kati néni háromműszakos textilmunkás volt Győrben, ma az Európához való közeledés jegyében sertést nevel fia, a helyi kocsmáros számára. Imádja a szerelmes filmeket és az időjárás-jelentést a tévében, mindennap kiolvassa a Kisalföldet, és őszintén szörnyülködik a természeti katasztrófákon. Az állattenyésztés azonban kész identitásválság a számára, ugyanis a napi gondozás közben beleszeret a disznókba: simogatja, becézi őket. Elbujdokol, mikor közelít a böllér. Ám a zsíroskenyeret imádja, köretnek epe-teát fogyaszt hozzá. Neki Ausztria a magyar holnap tegnapija, igaz pusztán meteorológiai szempontból. Ha tudod, milyen az idő az Alpok mentén kedden, nem kunszt megjósolni, milyen lesz nálunk szerdán, legalábbis a határszélen.

Egyik oldal-szomszédunk, Péter idősebb győri vagány, szocialista középvezetői rég- és svájci fekete-munkás közelmúlttal. Valójában egész életét végigkereskedte, s ez összehasonlíthatatlanul jobban ment neki Kádár alatt, mikor még szovjet mikrosütőket terített az Alföldön és magyar óvszert Erdélyben. Ösztönös intelligenciája a régi, bár hofigézás modorát kezdte az alkohol. *Von Haus aus* lenézi a „szigetközi parasztot”, s ezt nem áttolja megvetése tárgyával is folyvást közölni. Nappal békésen pecázik, este viszont lázasan kötekedik. Éjjelente kékre-zöldre igazítva tér haza, de hajnalra már kész az összeesküvés-elmélet. Eszerint akik őt rendszeresen megdorgálják, mindössze volt hivatali konkurensainak parancsát hajtják végre, természetesen korrupt kommunista rendőrök egész seregének aktív közreműködésével. De rajta nem fognak ki: már irt az ombudsmannak, és indul a labancokhoz is pénzt keresni, hogy kihúzza, amíg mindazoktól, akik meglopták, visszaszerzi állítólagos millióit.

Noha mi, – ahogy ő mondja – „városi pengék” – voltaképp jóban vagyunk (időnként vállon vereget, és a fülembe súgja, hogy neki még cigány és zsidó barátai is vannak), szerzőné, lelkemmel mégis úgy gon-

doltuk, nem ártana, ha anektálnánk a másik oldalunkon megüresedett telket. E sajátos imperializmusnak (én inkább oldalra-menekülésnek hívnám) a fő indoka az volt, nehogy Péter temérdek ellensége közül valaki megkaparintsa az ingatlant és fejünk fölött röpködjenek a csatabárdok. Attól persze még jobban tartottunk, hogy szomszédaink alkalmasint kibékülnek egymással.

A magyar közjó

Sándor bácsi telkét a szomszédban azonmód árulni kezdte a család, mihelyt az amúgy is ingatag idegzetű férfit szélütés érte, s elvitte a mentő. A bácsit sajnáltuk, hiszen nem ártott a légynek sem, sőt hálásak is voltunk neki, hisz rossz nyelvek szerint hosszú évek óta egyetlen lucidus pillanatában ő hívta föl figyelmünket szemének egy villantásával majdani házunkra. Igaz, ami igaz, később egy kissé nehéz volt megszoknunk ezt a szemvillanást. Mert Sándor bácsi esténként odaállt a közös kerítésünknek nevezett, méter magas vesszőfonathoz – és nézett. Némán, a háza sarka mögül. Ház? Én inkább lyukas tetejű, egyszobás, víz- és csatorna nélküli, földpadlós hajléknak mondanám, de hamar megtanultam, hogy a faluban az '54-es Nagy Árvíz után épült betonalapú téglalapítványokat mágikus tisztelet övezi. Nos, e házban Sándor bácsi együtt lakott kutyájával és számos kővér patkányokkal, melyek a szekrényben táboroztak. Az összes élőlény a négy fal között étkezett és vétékezett mindennemű higiéne ellen (vö. belső elválasztás). Pikáns illatok, biohumusz szociális térben, hatalmat a kukacoknak!

Sándor már a teljes foglalkoztatás hőskorában is munkanélküli volt, szocsegélyen tengődött és bicikliket eskábált össze – többnyire saját magának. Nővéreivel, Terézével lakott egy fedél alatt, aki – míg el nem vitték az elmeotthonba szegény asszonyt – gondját viselte öccsének. Amikor épp nem ittak (bármit, de csakis nyugtatóval keverve). Mert akkor kitört rajtuk az üldözési mánia. Hetekre bezárkóztak a házba, ám előtte rozsdás vasdarabokat (kaszát, kapát, ácskapcsot) szurkáltak le a kerítés mentén. Teréz távoztával jöttek a patkányok, bennük mégis jobban bízott Sándor, mint a rokonaiban. Két bátyja volt: Ferenc, aki '56-ban Amerikába támolgott, azóta is állandóan menekül, állítólag hetvenes éveit meghazudtolva motoron száguldozik fel s alá az Államokban; és Zoltán, aki a faluban maradt, kivette a részét a szocialista építőmunkából, és hat gyermeket hagyott hátra, mikor tavaly – Sándor előtt nem sokkal – elment.

Ők hatan ülnek most velünk szemben az ügyvédnél, Sándor bácsi féltucat unokaöccse és -húga, húsz és negyven között. A négy fiú közül három lágyan hullámszik a széken, a lányok tartják őket egyenes-

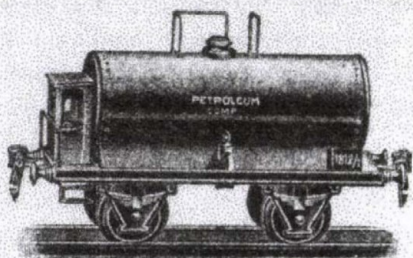
ben. Mindannyian tisztában vannak azzal, hogy Sándor bácsi telke nekünk többet ér, mint bárki másnak, mi viszont tudjuk, hogy nincs még egy olyan jogtudas marha a földkerekségen, aki megvenne egy ingatlant, melynek kétharmada egy elmeotthoni páciens (Teréz mindmáig az állami egészségügy foglya) valamint egy motoros különc tulajdonában van. Azt is tudjuk, hogy a kapatos fiúknak sürgős szükségük van a pénzre, hisz már jóideje hitelbe isznak. A racionális piaci alku szabályai szerint húznunk kellene az időt, és várni az áresést. Mi azonban sajnáljuk a legidősebb nővért, a baráti tárgyalódelegáció vezetőjét, aki remeg a félelemtől, hogy mikor töri össze egyik kedves, tagbaszakadt öcsikéje az ügyvédi irodát. Sajnáljuk persze magunkat is, mert e fiúk már azóta követelik tőlünk a pénzt, amióta először szemrevételeztük Sándor bácsi festői patkánylyukait.

Leginkább azonban akkor sajnálnánk magunkat, ha az eladó ház előtt naponta fékező, osztrák rendszámú autók utasainak egyike, mondjuk, egy pályakezdő kisnyugdíjas munkanélküli, nem riadna meg e kis

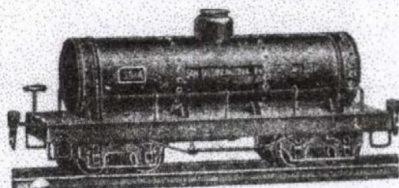
magyar családtörténettől, és kirázná bukszájából az általunk kialakított vételár többszörösét. Holott tudvalevő, kizárólag az szolgálja a magyarság érdekeit, hogy mi, bennfentes kurucok, vásároljuk föl az anyaföldet – háromszor olcsóbban. Eladó veszít, állam veszít, ... sebj, győz az igazság: az ugar ugor kézben marad. A lehetőség, hogy esetleg saját bécsi titkárnőmet előzhetem meg a piaci versenyben, kinek minimum Metternich óta gyűlnek a megtakarításai a szabad világban, valósággal lázba hoz. Most megfizetek a császárnak mindenért. Világos? Szerződés aláírva, pénz leszámlálva, asszony... – leverten töpreng azon, hogyan fogjuk a házra – hol másutt, mint Bécsben? – felvett hiteleinket törleszteni.

Mit nekem a sűrű kamat, mikor engem űz a bizonyítás vágya: ha jól számolom, néhány száz esztendeje nem volt földműves a felmenőim között. A selyeming fölé sürgősen gimnasztyorkát húzok, és megpróbálok elvegyülni. A biztonság kedvéért veszek írmagot.

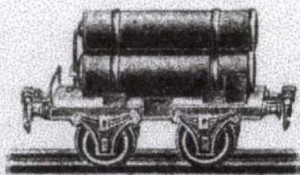
Bécs, 1998. szeptember

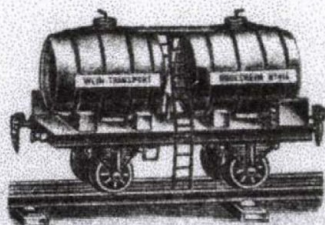
1839

2028

1818

2094

1918